

Landschappelijke inpassing

Oostermeenweg 13 Lievelede

Colofon

Landschappelijke inpassing Oostermeenweg 13 Lievelede

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Van Westreenen
Contactpersoon: dhr. B. Wopereis
 Varsseveldseweg 65d
 7131 JA Lichtenvoorde

Projectnummer en versie: 1295B versie 1.1		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 28-11-2017
Ligging projectgebied: Oostermeenweg 13 Lievelede		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
E. info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
2. Beschrijving van het plangebied	3
2.1 Situering.....	3
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	3
2.2 Landschap	4
3 Voorgenomen activiteit	5
4 Ruimtelijke kwaliteit.....	5
4.1 analyse.....	5
4.2 Kansen voor versterking van het landschap en erfinpassing.....	6
4.3 Uitgangspunten voor landschappelijke inpassing	6
5 Het inpassingsplan.....	8
5.1 Het erfinpassingsplan.....	8
5.2 Versterking van het landschap	8
5.3 Inrichtingsmaatregelen	9
5.4 Beheer	10
Bijlage. Streekeigen bomen en struiken	12

1 Inleiding

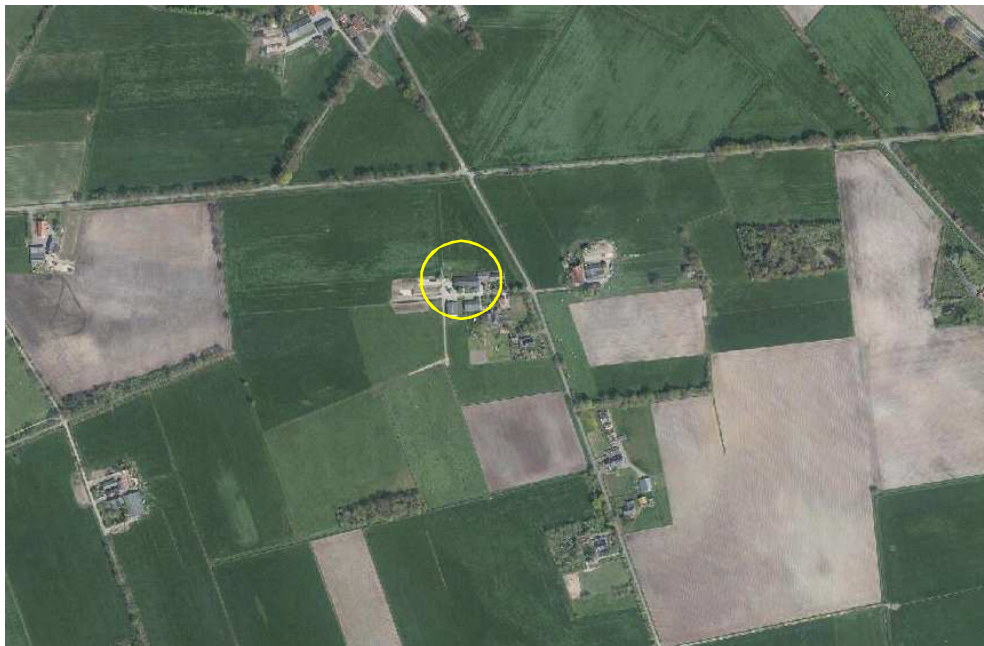
Er zijn concrete plannen voor de bouw van een nieuwe ligboxenstal op een bestaand erf aan de Oostermeenweg 13 te Lievelede. De gemeente Oost Gelre heeft aangegeven om medewerking te verlenen aan deze functiewijziging, maar stelt daaraan de eis dat het nieuwe erf na planrealisatie landschappelijk ingepast dient te worden en dat er geïnvesteerd dient te worden in de versterking van het omringende landschap.

In voorliggend rapport wordt een voorstel gepresenteerd voor de landschappelijke inpassing van het erf en versterking van het omringende landschap. Het voorstel is tot stand gekomen op basis een analyse waarbij gekeken is naar de ruimtelijke kwaliteit van het landschap, streekeigen beplantingsvormen en –typen en wensen van de initiatiefnemer. In het rapport is een inrichtingsplan opgenomen welke nader is uitgewerkt in een voorstel voor inrichting en beheer.

2. Beschrijving van het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gelegen aan de Oostermeenweg 13 in Lievelede. Het ligt in het buitengebied, circa 2,8 kilometer ten oosten van de kern Lievelede.

Globale ligging van het plangebied. Deze wordt met de cirkel aangeduid (Ruimtelijke Plannen).

2.2 Beschrijving van het plangebied

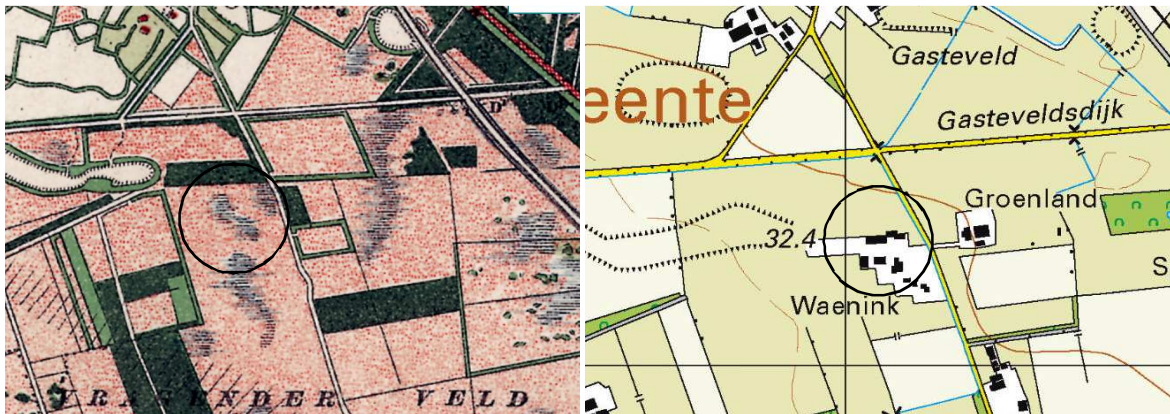
Het plangebied vormt een deel van een bestaand agrarisch erf. Het erf, Oostermeenweg 13 is nauw verweven met bewoning op het adres Oostermeenweg 9 en 11. Op het erf staan enkele woningen, waaronder een moderne bedrijfswoning en een woonboerderij. Verder staan op het erf een ligboxenstal, een jongveestal en een werktuigenberging.

Detailopname van het plangebied.

2.2 Landschap

Het plangebied ligt in het Lievelderveld. Dit is een omvangrijk heideontginningslandschap ten noorden van het Vragenderveen. Het jonge heideontginningslandschap wordt gekenmerkt door een rationele blokverkaveling met rechte ontginningswegen en grote kavels. De boerderijen liggen verspreid in het landschap met de voorzijde naar de ontginningswegen. In het huidige heideontginningslandschap bestaat landschappelijke beplanting hoofdzakelijk uit laanbomen en erfbeplanting, afgewisseld door solitaire bosjes en enkele loofhoutsingels. Het huidige landschap wordt hoofdzakelijk agrarisch gebruikt waarbij sloten jaarlijks geschoond worden. Ruige (over)hoekjes en struweel langs de sloten en perceelgrenzen ontbreken bijna volledig.

Ligging van het plangebied op de historische en actuele topografische kaart. Links de topografische kaart anno 1900 en rechts de topografische kaart anno 2017. De ligging van het plangebied wordt met de cirkel aangeduid.

3 Voorgenomen activiteit

Het concrete voornemen bestaat om een nieuwe ligboxenstal te bouwen. Op onderstaande afbeeldingen wordt het huidige en het wenselijke nieuwe erf weergegeven.

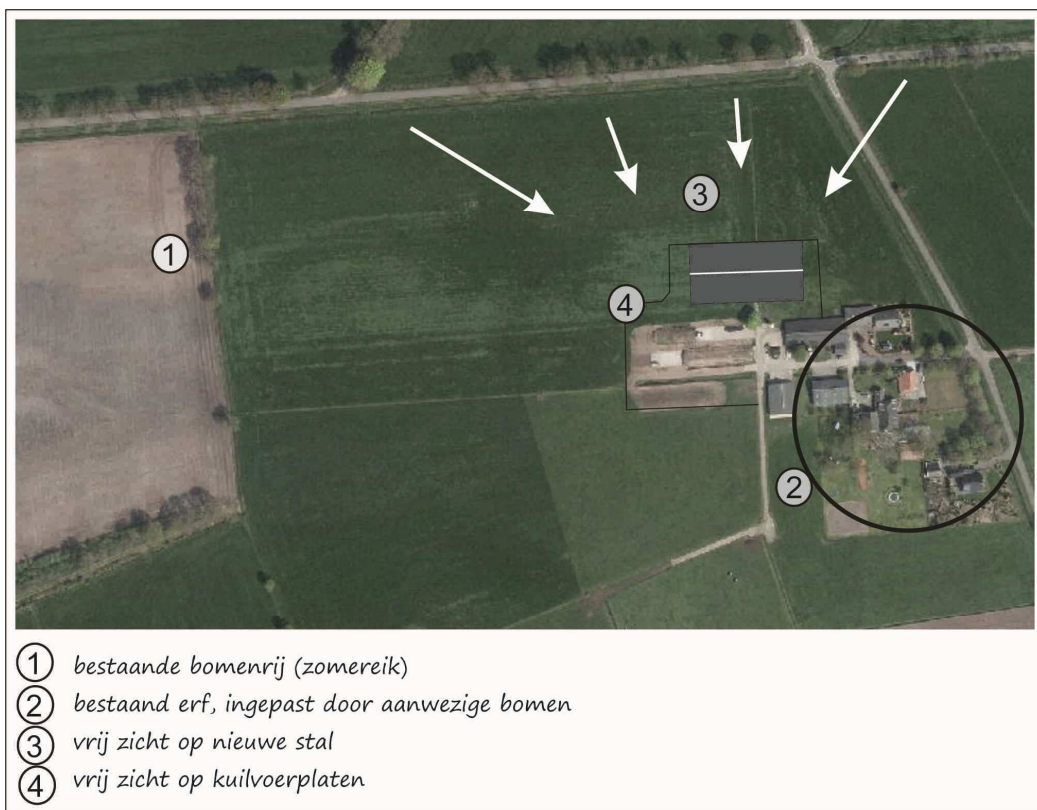

Verbeelding van het huidige erf (links) en het wenselijke eindbeeld na planrealisatie (rechts).

4 Ruimtelijke kwaliteit

4.1 analyse

De voorzijde van het erf, gezien vanaf de Oostermeenweg, is vrij goed landschappelijk ingepast door de aanwezigheid van solitaire bomen, de hoge eiken en de scheerhagen. Ook staan op en rond het erf enkele jonge loofbomen die nog tot wasdom moeten komen voordat ze zichtbaar zullen worden. Aan de noord- en westzijde van het erf ontbreekt erfbepanting en is er vrij zicht op de kuilvoerplaten. De nieuwe stal wordt aan de noordzijde van het erf gebouwd en deze stal zal duidelijk zichtbaar zijn voor verkeer dat over de Gastveldsdijk gaat. Op onderstaande verbeelding wordt deze ruimtelijke analyse gevisualiseerd.

Ruimtelijke analyse van het nieuwe erf.

Impressie van het erf.

4.2 Kansen voor versterking van het landschap en erfinpassing

Op basis van de analyse van de ruimtelijke kwaliteit, liggen er concrete mogelijkheden voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

De volgende elementen zouden toegevoegd kunnen worden voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf:

- Verminderen zicht vanaf de Gastveldsdijk op de nieuwe stal door de aanplant van bomen. Deze bomen mogen 'speels' geplant worden en niet met een vaste tussenmaat, zoals laanbomen langs de weg.
- Verminderen zicht vanaf de Gastveldsdijk op de kuilvoerplaats.

De volgende elementen zouden toegevoegd kunnen worden voor landschappelijke versterking:

- Aanleg houtsingel, ten oosten van de bestaande zomereiken bomenrij. Deze ligt ten westen van het erf.

4.3 Uitgangspunten voor landschappelijke inpassing

Op basis van het landschapstype waarin het plangebied ligt en specifieke omstandigheden van het erf worden uitgangspunten gedefinieerd waaraan de nieuwe beplanting moet voldoen. Deze zijn:

- Streekeigen beplanting

Er wordt alleen streekeigen beplanting gebruikt. Kenmerkend voor het plangebied is de toepassing van zomereik, linde, iep, fladderiep, gewone esdoorn en struweelvormers als meidoorn, Gelderse roos, veldesdoorn, liguster, sleedoorn, hondsroos, hazelaar, vuilboom, lijsterbes.

- Streekeigen beplantingsvorm

Op het erf komen geriefbosjes, hoogstam fruitboomgaarden, scheerhagen en solitaire bomen voor. In het landschap komen solitaire loofbomen, struweelhagen, hakhoustingels, geriefbosjes, ruigte, struweel en zoomvegetaties voor.

- Bebouwing mag gezien worden

Agrarische bebouwing mag gezien en beleefd worden. Agrarische bebouwing wordt daarom niet 'verstopt' achter een wal van 'groen'. Bij de keuze voor de bouwstijl en materiaalgebruik wordt rekening gehouden met de zichtbaarheid van de bebouwing.

- Agrarisch gebruik

Beplanting mag het agrarisch gebruik van het erf niet frustreren.

- Benut oude structuren en grenzen voor nieuwe beplanting

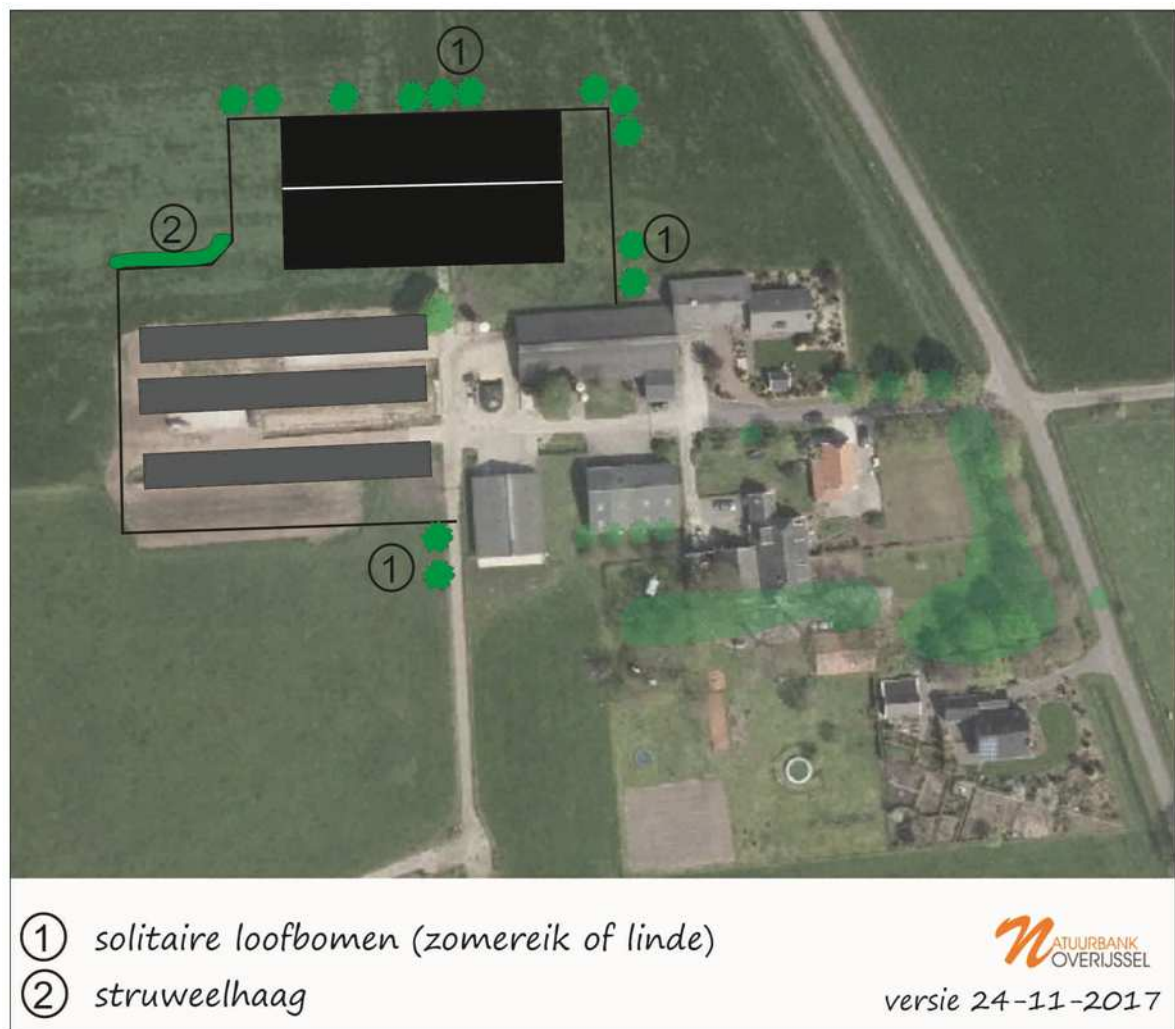
5 Het inpassingsplan

5.1 Het erfinpassingsplan

Om het erf landschappelijk in te passen worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Aanplant solitaire loofbomen ten noorden en zuiden van de nieuwe stal. Deze bomen breken het zicht vanaf de Gastevelsdijk op de nieuwe stal.
- Aanplant struweelhaag ten noorden van de kuilvoerplaten. Het struweel ontnemt deels het zicht vanaf de Gastevelsdijk op de kuilvoerplaten.

Op onderstaande afbeelding worden de voorgestelde maatregelen weergegeven.

Voorstel voor landschappelijke inpassing van het erf

5.2 Versterking van het landschap

Om het omringende landschap te versterken worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Aanleg (gemengde) houtsingel, naast een bestaande bomenrij.

Op onderstaande afbeelding worden de voorgestelde maatregelen weergegeven.

5.3 Inrichtingsmaatregelen

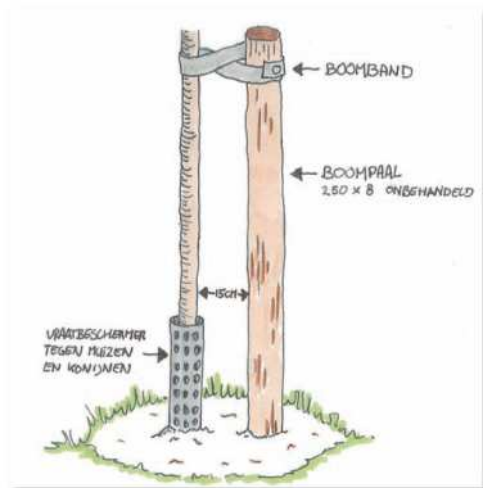
Om tot het wenselijke eindbeeld te komen moeten de volgende inrichtingsmaatregelen genomen worden;

Aanplant solitaire bomen

Ten noorden en oosten van de nieuwe stal worden als laanboom gekweekte solitaire bomen geplant met een minimale omtrek van 16-18 cm op 1,3 boven de wortelvoet. Daarvoor kan gekozen worden uit zomereik, iep of linde. In totaal worden 11 bomen geplant. De bomen worden in een 'wild verband' geplant. Dat wil zeggen dat de bomen niet allemaal op gelijke afstand van elkaar geplant worden. De bomen worden 4 à 5 meter naast de nieuw te bouwen stal geplant.

Specifieke plantinstructie

1. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.
2. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op ongeveer 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (dit is meestal het zuidwesten). Bevestig de jonge boom met een brede band aan de boompaal.
3. U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.

Plantinstructie van een solitaire boom.

Aanplant struweelhaag

Er wordt een struweelhaag geplant ten noorden van de kuilvoerplaats. Deze haag bestaat uit een gelijk gemengde aanplant van vuilboom, lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn, hondsroos, Gelderse roos en hazelaar en heeft een lengte van 40 m1. Als plantmateriaal wordt 3 jarig bosplantsoen gebruik met een minimale hoogte van 100-120 cm. De haag bestaat uit een enkele rij beplanting in plantverband van 0,5 x 0,5 m1. Om vraat door dieren aan de beplanting te voorkomen, wordt de haag uitgerasterd (minimaal 1 meter uit de wortelvoet).

Aanleg houtsingel

Ten oosten van het erf wordt een houtsingel aangelegd. Deze singel heeft een lengte van 225 meter en is 2 meter breed (totale oppervlakte is 450m2). De singel bestaat uit een enkele rij plantsoen, bestaande uit een gelijk gemengde opstand van Gelderse roos, hondsroos, wilde appel, zoete kers, iep, linde, esdoorn, berk, en vuilboom. Als plantmateriaal wordt plantsoen gebruikt met een minimale hoogte van 100-120 cm en het wordt geplant in een plantverband van 1,5 meter. In de houtsingel worden 15, als laanboom gekweekte zomereiken geplant (met boompaal) in los verband (dus niet allemaal op gelijke afstand). Deze zomereiken hebben een minimale omtrek van 16-18 cm op 1,3 boven de wortelvoet. Om de singel veilig te stellen wordt deze uitgerasterd.

5.4 Beheer

Solitaire bomen

Geen beheer. Mogelijk opkronen als laag hangende takken hinder en/of schade veroorzaken.

Struweelhaag

De struweelhaag wordt beheerd als hakhout. Dat houdt in dat de beplanting iedere 12-15 jaar afgezet wordt waarna de beplanting weer zal uitlopen. Zo vormt de struweelhaag een dichte bosschage. Bij het afzetten wordt de beplanting 15-20 cm boven de grond afgezet. Indien de struweelhaag te breed wordt, mag deze geschoren worden (zie onder)

Voorbeeld van een struweelhaag met geschoren zijkant (Etten, Tappenweg juli 2013)

Houtsingel

De houtsingel wordt beheerd als hakhout. Dat houdt in dat de beplanting periodiek, meestal iedere 12-15 jaar, afgezet wordt waarna de beplanting weer kan uitlopen en een dichte bosschage kan vormen. De singels dient in één keer afgezet te worden en niet jaarlijks voor een klein gedeelte.

Bijlage. Streekeigen bomen en struiken

Streekeigen boomsoorten in de Zuidoost-Achterhoek (kunnen ook als hakhout zijn aangeplant, bv. elzenhaksingels, houtwallen etc.)

Aesculus hippocastaneum (witte paardenkastanje, op erven)
Acer pseudoplatanus (esdoorn)
Alnus glutinosa (zwarte els, vaak gebruikt als hakhout)
Betula species (diverse berkensoorten, komen meestal vanzelf)
Castanea sativa (tamme kastanje, op erven)
Carpinus betulus (haagbeuk)
Fagus sylvatica (beuk, op erven ook de rode beuk)
Fraxinus excelsior (es, ook als hakhout)
Juglans regia (walnoot, op erven)
Populus species (diverse populierensoorten, o.a. als klompenhout, maar zeker niet de Italiaanse populier))
Prunus avium (zoete kers)
Quercus robur (zomereik, ook als hakhout)
Quercus petraea (winterik) Salix alba (schietwilg)
Sorbus aucuparia (Lijsterbes)
Tilia species (diverse lindesoorten)
Ulmus minor (veldiep) Ulmus hollandica (Hollandse iep)

Streekeigen struweelsoorten:

Acer campestre (Spaanse aak, veldesdoorn)
Amelanchier lamarckii (krentenboom) : niet echt inheems
Cornus mas (gele kornoelje, niet echt streekeigen)
Cornus sanguinea (niet echt inheems)
Corylus avellana (hazelaar)
Crataegus monogyna (meidoorn)
Cytisus scoparius (brem)
Euonymus europaeus (kardinaalsmuts)
Hedera helix (klimop)
Ilex aquifolium (hulst)
Juniperus communis (jeneverbes)
Ligustrum vulgare (wilde liguster)
Lonicera periclymenum (wilde kamperfoelie)
Malus sylvestris (wilde appel)
Mespilus germanica (mispel, oorspronkelijk exotisch)
Myrica gale (gagel)
Prunus padus (vogelkers)
Prunus spinosa (sleedoorn)
Rhamnus frangula (vuilboom)
Rhododendron ponticum (wilde rhododendron)
Rosa canina (hondsroos)
Rosa rubiginosa (eglantier)
Rubus idaeus (framboos)
Rubus species (diverse bramensoorten)
Salix species (diverse wilgensoorten)
Sambucus nigra (vlier)
Sambucus racemosa (trosvlier)
Taxus baccata (taxus)
Viburnum opulus (gelderse roos)